

عملیات استشهادی در فلسطین

تاریخچه، علل، دستاوردها

ناصر پورحسن

در جریان یک حمله استشهادی در تاریخ ۱۷ اردیبهشت ۱۳۸۱ (۷ می ۲۰۰۲) ۱۶ اسرائیلی کشته و بیش از ۵۰ نفر دیگر زخمی شدند. در حمله دیگری در روز ۲۳ فروردین همین سال در غرب بیت المقدس ۶ نفر کشته و ۵۰ نفر زخمی شدند. روز قبل از این عملیات، عملیات دیگری در نزدیکی شهر حیفا انجام شد که در جریان آن ۸ نفر کشته و دهها نفر دیگر زخمی شدند. در روز ۹ مارس ۲۰۰۲ نیز عملیاتی در نزدیکی اقامتگاه آریل شارون، نخست وزیر رژیم صهیونیستی انجام شد که در اثر آن ۱۱ نفر کشته و حدود ۶۰ نفر مجروح شدند. یک لیست طولانی از وقوع چنین عملیاتیهای شهادت طلبانه ای از آغاز انتفاضه وجود دارد که در اکثریت قریب

به اتفاق آنها، شخص عملیات کننده شهید و چند اسرائیلی کشته و مجروح شده اند. درباره عملیات های مذکور سوالات بسیار فراوانی وجود دارد. چرا این عملیاتها به وجود می آیند. عملیات کنندگان چه کسانی هستند و با چه انگیزه ای دست به این عمل می زنند. تأثیر این عملیاتها بر انتفاضه و آینده فلسطین چیست. عملیاتهای شهادت طلبانه چه هزینه هایی برای فلسطینی ها در بر دارد. آیا در

مورد انجام چنین عملیاتی‌هایی میان فلسطینی‌ها و حامیان آنان اتفاق نظر وجود دارد و؟

تاریخچه

نظامی آمریکا می‌گوید. پس از وی کامیکازه که در زبان ژاپنی معادل «تندباد خدایان (خونفش‌خونش‌نخ) است و نشانی از تقدسی دارد که افراد برای مقابله با برتری هوایی آمریکا خود را فدا می‌کردند، به یک استراتژی مهم ژاپنی‌ها علیه آمریکا تبدیل شد. همانگونه که امروزه فلسطینی‌ها از لقب شهید برای انتحار کنندگان استفاده می‌کنند، در ژاپن نیز کامیکازه و کامیکازه کردن در نزد ژاپنی‌ها بسیار با ارزش تلقی می‌شد به گونه‌ای هنوز کامیکازه برای ژاپنی‌ها مورد تقدیر و تحسین است.

استفاده از شیوه «انتحار» در تاریخ بشر دارای ریشه طولانی است. به گونه‌ای که برخی از محققین از عملیاتی‌های انتحاری در قرن یازدهم میلادی در ایران اشاره می‌کنند. آنها به «فدائیان» حسن صباح اشاره می‌کنند که در حین عملیات، با خود خشیش حمل می‌کردند و در صورتی که در آستانه مرگ قرار می‌گرفتند، دست به خودکشی می‌زدند. فدائیان که رهبر آنان «بزرگ امیر» بود با تغلیظ شیره تریاک، آنرا در محفظه عایق ماندنی در درون یکی از دندانهای خود جاسازی می‌کردند، هنگامی که در حین عملیات در دام نیروهای سلاطین گرفتار می‌شدند و امیدی به نجات نداشتند، مواد درون دندان خود را بلعیده و پس از دو ساعت می‌مردند.

□ عملیات استشهادهای

گزینه‌ای بدون بدیل است که توسط فلسطینی‌هایی که هیچ گونه امیدی به جامعه بین المللی برای دفاع از خود ندارند. انجام می‌شود.

علاوه بر این در برخی جوامع اسلامی در قرن ۱۸ که بخشهایی از هندوستان امروزی محسوب می‌شدند، برای بیرون راندن استعمارگران اروپایی به عملیاتی‌های انتحاری متوسل می‌شوند. کامیکازه (خصحردزحپ) که در فرهنگ سیاسی دنیا در زمینه عملیاتی‌های انتحاری شهره است، نام یک انتحاری خلبان ژاپنی بود که در خلال جنگ جهانی دوم با هواپیمای نظامی خود را به قلب ناوهای

بیرهای سیاه به گروهی از زنان عضو جنگجویان تامیلی در سریلانکا اطلاق می‌شد که از شیوه انتحار برای پیش بردن اهداف خود استفاده می‌کردند. زنان عضو این گروه صدها عملیات انتحاری در داخل شهرهای تحت کنترل دولت مرکزی انجام می‌دادند. از آنجا که دولت هند از حامیان اصلی دولت

سازمان تجارت جهانی در نیویورک اصابت کردند.

عملیاتهای استشهادی در فلسطین

فلسطینی‌ها در جریان انتفاضه سال ۱۹۸۷ که به انتفاضه بزرگ و انتفاضه اول و انتفاضه سنگ معروف شد، حتی یک گلوله هم شلیک نکردند. اما اسحاق رابین نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی با شکستن استخوانهای جوانان فلسطین به آن پاسخ داد و از سال ۱۹۹۱ و پس از آنکه نیروهای صهیونیستی توانستند آثار این انتفاضه را مهار کنند، نیروهای مقاومت فلسطین به سلاح متوسل شدند و سربازان اسرائیلی را در نوار غزه مورد هدف قرار دادند. از این سال فلسطینی‌ها از اتومبیل‌های بمب‌گذاری شده استفاده می‌کردند. در آخرین ماه سال ۱۹۹۲، نیروهای اشغالگر ۴۱۵ نفر از رهبران جنبش اسلامی فلسطین را به «رج الذهور» تبعید کردند و در مقابل گردانهای قسام تصمیم گرفتند با شیوه عملیات شهادت طلبانه به این اقدام رژیم صهیونیستی پاسخ دهند. در این مرحله نیز هدایت اتومبیل‌های بمب‌گذاری توسط چریکهای فلسطینی، شیوه مبارزه بود. «ساهر حمدالله التهام» در تاریخ ۱۶ آوریل ۱۹۹۳ اتومبیل بمب‌گذاری شده‌ای را به سمت «میگولا» در ۱۵ کیلومتری رود اردن به حرکت درآورد. این اتومبیل در میان دو کامیون نظامی اسرائیلی منفجر شد. در تاریخ

مرکزی سریلانکا بود در سال ۱۹۹۱ یک ببر سیاه عضو تامل‌ها در حالیکه مواد انفجاری به خود بسته بود در جریان یک حمله انتحاری راجیو گاندی نخست وزیر اسبق هند را ترور کرد. در سال ۱۹۸۷ نیز کیم هیون هوئی (نشد ژوژو ص. ذ. زفر) اهل کره شمالی با جاسازی یک بمب ساعتی در هواپیمای مسافربری کره جنوبی، ۱۱۵ نفر را کشت و هنگامی که دستگیر شد، سعی نمود تا از یک کپسول سیانور استفاده کند!

□ اکثریت قریب به اتفاق مراجع

شیعه و بزرگان اهل تسنن بر

عملیات استشهادی صحه

می‌گذارند.

در طول جنگ ۸ ساله ایران و عراق، محمد حسین فهمیده کودک ۱۳ ساله ایرانی با کمربندی حامل نارنجک خود را به زیر تانک عراقی‌ها انداخته و آنرا منهدم نمود. فهمیده به یک الگو برای ایرانی‌ها تبدیل شد و رهبر انقلاب با تایید عمل شهادت طلبانه فهمیده وی را رهبر انقلاب نامید.

در ۱۱ سپتامبر نیز گروهی که هنوز هویت آنان مشخص نیست، به صورت انتحاری با هواپیماهای مسافربری به برجهای دوقلوی

عملیات استشهادی

یا انتحاری؟

یکی از مجادلات اولیه درباره عملیاتهای فلسطینی‌ها، نامگذاری آن است. مقامات رژیم صهیونیستی، آمریکا و برخی از مطبوعات این دسته عملیاتها را «انتحاری و تروریستی» نام نهاده‌اند. این اصطلاح که دارای بار منفی است، پیشاپیش چنین اقدامی را محکوم می‌کند. در مقابل فلسطینی‌ها برخی از منابع عربی و بخش غالب محافل سیاسی، مطبوعاتی ایران به این عملیاتها «استشهادی» می‌گویند. از این دیدگاه چنین عملیاتهای شهادت طلبانه‌ای، اقدامی مثبت تلقی شده که توسط فلسطینی‌ها برای دفاع از خود انجام می‌شود. اکثریت قریب به اتفاق مراجع شیعه و بزرگان اهل تسنن نیز بر این اقدام صحه می‌گذارند.

عملیات استشهادی

علت یا معلول؟

رژیم صهیونیستی و همفکران آن، عملیاتهای انتحاری را عامل وخامت اوضاع در فلسطین معرفی کرده و تهاجم گسترده نیروهای خود به مناطق فلسطین نشین را یک اقدام راکشی اعلام کرده است. این در حالی است که موافقین عملیات استشهادی انجام این عملیاتها را پاسخی به اقدامات اسرائیل می‌دانند. البته در این زمینه میان موافقین عملیاتهای استشهادی اتفاق نظری وجود

۱۰ آوریل همان سال «سلیمان زیدان» اتومبیل دیگری را هدایت کرد که به یک کامیون نظامی در نزدیک شهرک یهودی نشین «بیت ایل» در نزدیکی رام الله برخورد کرد. پس از وقوع کشتاری در حرم ابراهیمی در شهر الخلیل در ۲۵ فوریه ۱۹۹۴ ماهیت حملات انتقام جویانه فلسطینی‌ها وارد فاز جدیدی شد. در ۱۳ آوریل ۱۹۹۴ برای نخستین بار کمربند انفجاری مورد استفاده قرار گرفت و قهرمان این عملیات «عمار عمارنه» بود که در «خضیره» پنج نفر از جمله چند سرباز اسرائیلی را به قتل رساند.^۱ عملیات شهادت طلبانه بین سالهای ۱۹۹۴ و ۱۹۹۷ یعنی از وقوع کشتار در حرم ابراهیمی تا زمان حفر تونلی در زیر مسجد الاقصی توسط اسرائیلی‌ها ادامه یافت. سپس بین سالهای ۱۹۹۸ و ۱۹۹۹ در نتیجه همکاری امنیتی میان پلیس فلسطین و نیروهای اسرائیلی از تب و تاب آن کاسته شد و پس از آغاز انتفاضه الاقصی با شدت بیشتری از سر گرفته شد.

□ منتقدین عملیاتهای استشهادی

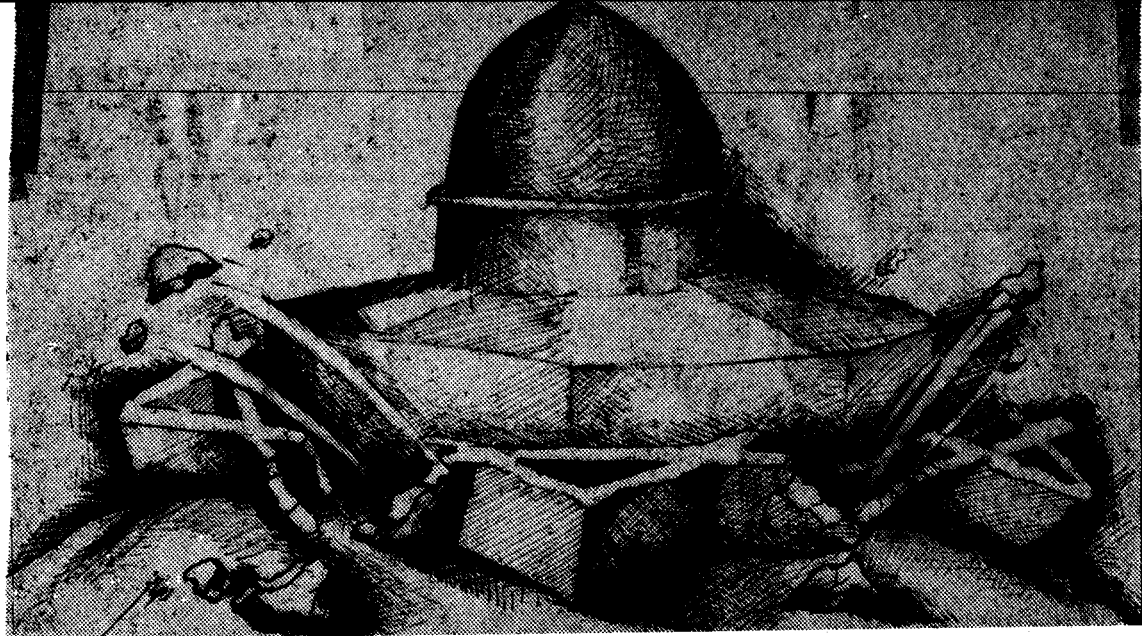
معتقدند: عملیات استشهادی به

سوژه‌ای تبدیل شده است که افکار

عمومی جهانی را منحرف و

عملیاتهای اسرائیلی را توجیه

نماید.

ندارد. فهمی هویدی نویسنده مشهور عرب در تحلیل عملیاتهای استشهادی، ریشه‌های آنرا در فرهنگ غنی اسلامی پی‌گیری می‌کند. وی می‌گوید هیچکس نمی‌تواند به احترامی که فرهنگ اسلامی برای زندگی انسان قائل است چیزی بیفزاید. خودکشی به دلیل آنکه بیانگر گواهی و ناامیدی انسان از رحمت و قدرت خداوند است. ایمان انسان را خدشه‌دار می‌کند. در عین حال هر کس دیگری را ظالمانه و به ناحق بکشد، طبق تفسیر قرآن مثل این است که تمام مردم را کشته است. در این صورت چگونه می‌توان گفت که مسلمان برای زندگی ارزشی قائل نبوده و از بین بردن آن تردیدی به خود راه نمی‌دهد. هویدی در پاسخ به این سوال خود می‌گوید: فرهنگ اسلامی از آن نوع زندگی دفاع می‌کند که

حق و عدالت و آزادی بر آن حکمفرما باشد. مردم در آن احساس عزت و کرامت کنند. همانطور که مسلمان باید تا آخرین لحظه به آباد کردن زمین بپردازد، تا آخرین رمق از زندگی شرافتمندانه نیز دفاع بکند. لذا کسانی که جان خود را برای دفاع از حق و حقوق خود قربانی می‌کنند، به عشق مرگ این کار را انجام نمی‌دهند بلکه جسم و جان خود را قربانی می‌کنند تا ملتشان زندگی شرافتمندانه‌ای داشته باشد. به این دلیل جهاد و مبارزاتی آغاز شد و هر کس را که در راه دفاع از حق، عدالت و کرامت جان خود را از دست می‌دهد، شهید و مجاهد در راه خدا به حساب می‌آید. وی می‌افزاید در مبارزه عادی به رغم میل به شهادت ممکن است آرزوی بازگشت به نزد خانواده وجود داشته باشد اما در عملیات شهادت طلبانه از همان لحظه اول

می‌داند که بازگشتی در کار نیست، پس ارزش آن بسیار بالاتر است.^۴

از نظر سیاسی - تاریخی نیز فلسطینی‌ها که قرن‌ها در سرزمین خود سکنی گزیده بودند در اثر تحولات بین‌المللی نظیر فروپاشی امپراتوری عثمانی و تلاش انگلیس و آمریکا در سازمان ملل، توسط گروهی از یهودیان از سرزمین خویش اخراج شدند. از سال ۱۹۴۸ که این رژیم شکل گرفت فلسطینی‌ها از تمامی شیوه‌ها برای بیرون راندن دشمن از سرزمین خویش استفاده کردند. فلسطینی‌ها زمانی خود را در قالب گروه‌های چریکی سازماندهی کردند و علیه اسرائیلی‌ها جنگیدند و زمانی دیگر در پشت لشکرهای دول عربی به امید پس گرفتن سرزمین‌های خود تلاش نمودند اما هیچکدام از این شیوه‌ها مشکل آنها را حل نکرد. به همین منظور ظهور عملیات شهادت طلبانه با شکستهایی در دستیابی به یک راه حل سیاسی عادلانه و گسترش دامنه اشغالگری و تشدید عملیات سرکوب و محاصره همراه بود. در این شرایط گویی عملیات شهادت طلبانه راه حلی بود که در نظر آنها جایگزینی نداشت. یک نویسنده عرب می‌گوید: انسان وقتی می‌بیند آنهایی که عملیات شهادت طلبانه را محکوم می‌کنند، حقیقت اشغالگری را که منبع مشکلات و گرفتاریهاست نادیده می‌گیرند، بی‌اختیار خشمگین می‌شود. آنها (محکوم کنندگان) در مورد مسبب اصلی

سکوت اختیار نموده، سپس قربانی و نه جنایتکار را آماج انتقادات خودشان قرار می‌دهند. سپس جنایات وحشیانه‌ای را که اسرائیلی‌ها در حق فلسطینی‌ها مرتکب می‌شوند، نادیده می‌گیرند. آنها با مشاهده چند قطره خون اسرائیلی قلباً منقلب می‌شوند اما از کنار آبخاری از خون فلسطینی‌ها بی‌اعتنا می‌گذرند. وقتی می‌بینند که یک جوان دختر یا پسر فلسطینی برای گرفتن انتقام از کسانی که آنها را به ذلت نشانده‌اند، خود را منفجر می‌کنند، متفر می‌شوند اما در قبال حملات بالگردهای اسرائیلی آپاچی که منازل را ویران و نسلهایی از فلسطینی‌ها را درو می‌کنند، کوچکترین عکس‌العملی نشان نمی‌دهند.^۵

استفاده از شیوه انتحار در تاریخ بشر دارای ریشه طولانی است.

تا قبل از حوادث اخیر فلسطین که به محاصره مقر یاسر عرفات رئیس تشکیلات خودگردان حمله شدید به اردوگاه جنین و محاصره کلیسای المهد انجامید، بسیاری از گروه‌های فلسطینی تمایل چندانی به عملیات‌های استشهادی نداشتند. آنان معتقد بودند که فضای فراهم شده پس از حادثه ۱۱ سپتامبر، موجب می‌شود چنین عملیات‌هایی

دستاورز حمله گسترده به فلسطینی‌ها شود و امتیازات نیم‌بندی را که در طول چند سال گذشته بویژه از موافقنامه اسلو و وعده تشکیل دولت مستقل فلسطینی بدست آورده‌اند را یکجا از دست خواهند داد. اینان از تلاش گسترده آریل شارون نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی هنگام سفر به آمریکا و نیز فعالیت لابی‌های یهودی در آمریکا بویژه «ایپاک» در قرار دادن گروه‌های فلسطینی به بهانه انجام عملیات‌های مذکور در لیست گروه‌های تروریستی برای اثبات مدعای خویش استفاده می‌کردند. شارون فلسطینی‌ها را در ردیف گروه القاعده در افغانستان معرفی کرده و خواستار اقدام همه جانبه ائتلاف جهانی علیه تروریسم به سرکردگی آمریکا شد. در مقابل منتقدین مذکور، اکثر فلسطینی‌ها به این نتیجه رسیدند که تداوم انتفاضه به شیوه اولیه آن (استفاده از سنگ) دیگر در این شرایط پاسخگو نیست زیرا شارون از فضای ایجاد شده پس از ۱۱ سپتامبر نهایت تلاش خود را برای سرکوب فلسطینی‌ها، جلوگیری از تشکیل دولت مستقل فلسطینی دستگیر و ترور سران گروه‌های فلسطینی و بکار خواهد گرفت و آن رژیم حتی بدون وجود عملیات‌های استشهادی نیز این اقدامات را مرتکب می‌شود. این استدلال در میان اکثریت قریب به اتفاق فلسطینی‌ها رسوخ کرده است به گونه‌ای که «سوها عرفات» همسر یاسر

عرفات در مصاحبه‌ای با تلویزیون ابوظبی از عملیات استشهادی علیه اسرائیلی‌ها دفاع نموده و گفت اگر خود او فرزند پسری می‌داشت مسلماً او را روانه می‌کرد تا علیه اسرائیلی‌ها به ترور انتحاری دست بزند.^۱

برخی از منتقدین عملیات‌های استشهادی بر این عقیده بودند که انحصار خبری غرب موجب می‌شود کوچکترین عملیاتی علیه اسرائیلی‌ها بویژه در اماکن غیرنظامی نظیر کافه‌ها، رستورانها ایستگاههای راه آهن، کلوب‌ها و □ که معمولاً در موج جدید عملیات‌های استشهادی هدف قرار می‌گیرند، به سوژه‌ای تبدیل شود که افکار عمومی جهانی را که قبلاً در جریان انتفاضه سنگ با فلسطینی‌ها همراه شده بود را منحرف نماید و عملیات‌های اسرائیلی‌ها را توجیه نماید. موافقین عملیات‌های استشهادی در برابر این انتقاد نیز اینگونه استدلال می‌نمایند که نگرش جامعه بین‌المللی نسبت به قضیه فلسطین در اثر این رسانه‌ها همیشه منفی بوده است و این عملیات‌ها در نگرش آنها تغییر ماهوی ایجاد نکرده است. برای مثال روزنامه السفير در این باره می‌نویسد: وقتی طالبان اقدام به تخریب مجسمه‌های بودا در «بامیان» کرد، دنیا به جنب و جوش درآمد و یونسکو با صدور بیانیه‌ای آنرا جنایت ضدبشری خواند و خواستار دخالت جامعه بین‌المللی برای جلوگیری از آن شد اما وقتی بخشهایی از کلیسای المهد به آتش کشیده شد و بسیاری

از مساجد و کلیساها ویران گردید و از انتقال مجروحان به بیمارستان جلوگیری به عمل آمد و آب و برق و گاز دهها هزار فلسطینی قطع شد، همه سکوت کردند و چشمهای خود را بستند، همه این جنایات را دیدند اما دفاع از خویشان به حساب آورده و با اتهام فلسطینیان به انجام اعمال تروریستی آنها را مسؤل حوادث جاری دانستند.^۷

□ هر زنی می‌تواند یک بمب

گذار انتحاری باشد. وارد شدن

زنان به میدان. ابعاد ناامنی

برای رژیم صهیونیستی را

بسیار بالا برد.

یکی دیگر از موارد انتقاد از عملیاتهای استشهادی آثار آن در تقویت مواضع راستگراها در جامعه اسرائیل است. راستگرایان افراطی که طرفدار بکارگیری حداکثر خشونت علیه فلسطینی‌ها هستند در این شرایط حمایت افکار عمومی اسرائیل را بدست آورده و بر خشونت خود می‌افزایند. به زعم منتقدین مذکور، راستهای افراطی اسرائیل در شرایط تداوم عملیاتهای انتحاری اینگونه القاء می‌نمایند که جنگ آنها علیه فلسطینی‌ها جنگ بقاء است نه مساله پایان به

اشغال. قاعدتاً پاسخ موافقین عملیاتهای استشهادی نیز این خواهد بود که نتیجه سیاستهای جناحهای مختلف اسرائیل هیچ تفاوتی در سرنوشت و وضعیت فلسطینی‌ها ندارد. راستگرایان و چپگرایان در عمل هر دو به دنبال به تحقق نرسیدن آرمانهای فلسطینی‌ها هستند. از سوی دیگر موافقین عملیاتهای مذکور می‌گویند شارون که به قدرت خود می‌نازید به تشدید فشار بر فلسطینیان پرداخت و عرفات رهبر فلسطینی‌ها را در رام الله محاصره کرد و به دنبال آن سیاست تشدید اقدامات استراتژیک را در پیش گرفت و مطمئن بود که اسرائیل بالاخره در این جنگ فرسایشی بر مقاومت فلسطین پیروز خواهد شد و وارد آوردن خسارات سنگین به ملت فلسطین باعث می‌شود بفهمند که راهی جز قدم گذاشتن به مذاکراتی که اسرائیل در آن شرایط خود را تحمیل می‌کند، ندارد. اما نتیجه جنگ فرسایشی بیشتر از آنچه که به فلسطینی‌ها ضربه بزند به خود رژیم صهیونیستی ضربه زده است. شارون در اثر تداوم این عملیاتها در یک تنگنای جدی قرار گرفته است زیرا وی هیچ برنامه جایگزینی ندارد. اگر به فلسطین امتیاز بدهد، طبیعتاً آنها امتیازات بیشتری را طلب خواهند کرد و در صورت مذاکره، از موضع قدرت بیشتری صحبت خواهند کرد. در صورتی که وی همچنان به سرکوب فلسطینی‌ها ادامه دهد با چندین

مشکل جدی مواجه خواهد شد. یکی از این مشکلات شدت گرفتن عملیتهای استشهادهای است به گونه‌ای که آمار این عملیتهای در عرض ۱۹ ماه گذشته نشان می‌دهد که در زمانی که نیروهای رژیم صهیونیستی با شدت بیشتری مناطق فلسطینی‌نشین را مورد حمله قرار داده‌اند، تعداد عملیتهای شهادت طلبانه بیشتر شده است. در این رابطه انجام عملیتهای استشهادهای توسط زنان، انتفاضه را وارد فاز جدیدی کرده است و کار را برای صهیونیست‌ها سخت‌تر کرده است.

رفا ادریس (سندس‌آحدهج) دختر ۲۸ ساله‌ای که در ۲۸ ژانویه ۲۰۰۲ اولین عملیات استشهادهای را در یافا انجام داد، هزینه‌های رژیم صهیونیستی برای مقابله با عملیات کنندگان فلسطینی بسیار افزایش داد. عندلیب تاکافکا (حردحرحخخزخحزخ) دیگر دختر ۲۰ ساله فلسطینی که با منفجر کردن کمربند انفجاری خود موجب کشته شدن ۶ اسرائیلی گردید. پس از اینها، دوزن دیگر فلسطینی در عملیتهای استشهادهای چندین اسرائیلی را کشتند. تصاویر این چهار زن بر روی پوسترهایی نقش بست و اشعاری در مورد آنان سروده شد. «چهار زن انتحار کننده یک تغییر را در فرهنگ فلسطین وارد کردند. پیشرفت بمب‌گذاری انتحاری از تاکتیکهای فرعی تا استراتژی سازماندهی شده نیز یک تغییر را منعکس می‌کند. هم اکنون بمب‌گذاری انتحاری یک خط فکری شده.»^۸

در حالیکه نظامیان اسرائیلی به دنبال جوانان فلسطینی هستند که در زیر لباس خود بمب و مواد منفجره به همراه دارند اما ناگهان ممکن است مساله و شکل دیگری به خود بگیرد زیرا ممکن است یک زن دست به چنین کاری بزند. یک کارشناس غربی در این زمینه می‌گوید: کار وفا ادریس برای اسرائیل شوک‌آور بود. شما مواظب چند پسر جوان بودید که لباس حجیم بر تن داشتند و ناگهان ... هر زنی می‌تواند یک بمب‌گذار انتحاری باشد. وارد شدن زنان به این میدان ابعاد ناامنی برای رژیم صهیونیستی را بسیار بالاتر می‌برد. امنیت رکن رکن جامعه اسرائیل است که برای آن هزینه‌های بسیار زیادی پرداخت می‌شود. وجود امنیت برای صهیونیست‌ها بسیار مهم است زیرا در صورت وجود آن درآمد توریسم که برای اسرائیل بسیار مهم است بالا می‌رود مهاجرین یهودی از نقاط مختلف به اسرائیل مهاجرت کرده و تعادل شکننده جمعیت را در این رژیم حفظ می‌نماید. بر اساس آماري که خود مقامات تل‌آویو ارائه داده‌اند، روند مهاجرت معکوس (بازگشت یهودیان به کشورهای متبوع خود) در طی مدت افزایش ناامنی در ۱۹ ماه گذشته به شدت روند افزایشی داشته است. درآمد توریسم نیز به حداقل خود رسیده است. علاوه بر اینها مقامات رژیم صهیونیستی برای حضور دائم در مناطق فلسطینی و کنترل شهرکها و مناطق یهودی

نشین مجبور شده‌اند که نیروهای احتیاط خود را فرا خوانند. هزینه کل به خدمت اعزام کردن ۲۰ هزار سرباز احتیاط ماهانه بیش از نیم میلیون شیکل (معادل ۲۰۰ میلیون دلار) خواهد بود. افزایش نرخ دلار، کاهش قیمت سهام در مراکز بورس و افزایش خروج ارز از اسرائیل که از دیگر نتایج تداوم عملیاتهای استشهادی است.^۹

چرا زنان فلسطینی دست به

عملیات شهادت طلبانه می‌زنند؟

علاوه بر عواملی که پیشتر در این زمینه گفته شد، زنان بطور خاص دارای تنگناهایی هستند که آنها را مجبور به ورود به این فضا نموده است. یکی از کارشناسان غربی در این زمینه می‌گوید: در اراضی اشغالی یک بار بسیار سنگین بر دوش زنان گذاشته شده است. شما چند زن جوان دارید که نمی‌خواهند در نقش لاشخور برای غذا باشند یا سعی کنند تا نخ‌ری را یافته و پیراهن پاره‌ای را بدوزند یا برای تهیه آتش، چوب پیدا کنند. در حقیقت برای آنان زندگی بسیار ابتدایی شده است. زنان فلسطین از نظر روانی و اقتصادی در وضعیت بسیار سختی قرار گرفته‌اند که «تقاضا برای وضعیت برابر» آنان را به انجام عملیاتهای استشهادی مجبور می‌کند. یک کارشناس غربی در این رابطه اعتراف می‌کند که وضعیت موجود در اراضی اشغالی چنان ناامیدی، خشم و تفری را به وجود آورده است که حوزه فعالیت

بمب‌گذاران بالقوه و اعضای جدید گسترش یافته است.

آیت اخراس، زن انتحار کننده فلسطینی به جنبه دیگری از این عملیاتها اشاره می‌کند. وی در اعتراض به رهبران عرب می‌گوید: من می‌خواهم تا بجای ارتش‌های اعراب که در خواب هستند و نظاره‌گر جنگ دختران فلسطینی هستند، با اسرائیل بجنگم.

نتیجه‌گیری

عملیات استشهادی به‌عنوان آخرین شیوه مبارزه مقاومت فلسطین به رغم انتقادات و هزینه‌هایی که برای فلسطینی‌ها دارد، گزینه‌ای بدون بدیل است که توسط فلسطینی‌هایی که هیچگونه امیدی به جامعه بین‌المللی برای دفاع از خود ندارند، انجام می‌شود. از آنجا که به اصطلاح فلسطینی‌ها چیزی برای از دست دادن ندارند، خود را بصورت «بمب‌های انسانی» درآورده و «امنیت» که دغدغه اصلی رژیم صهیونیستی را بر هم زده‌اند. گسترش عملیات استشهادی به داخل مرزهای ۱۹۴۸ و ورود زنان به عنوان عملیات کننده، انتفاضه را وارد فاز جدیدی کرده است که اجباراً توجه جهانیان را به مساله فلسطین.

برخی از مهمترین عملیاتهای شهادت طلبانه فلسطینیها در دوره مذکور به شرح زیر است. لازم به ذکر است این عملیاتها از تاریخ ۱۲ آوریل ۲۰۰۲ به قبل می‌باشد.

مکان	تعداد مجروح	تعداد کشته اسرائیلی	تاریخ
تل آویو	۵۰	۶	۱۲ آوریل ۲۰۰۲
حيفا	دهها نفر	۸	۱۰ آوریل ۲۰۰۲
بیت المقدس	۴۰	۱۴	۳۱ مارس ۲۰۰۲
نتانیا	۲۸	۲	۲۹ مارس ۲۰۰۲
بیت المقدس	۱۴۰	۲۲	۲۷ مارس
آفولا	۸۶	۳	۲۱ مارس
جاده کارنی للتاریم	۳۰	۷	۲۰ مارس
ماتزوا	۲	۳	۱۴ مارس
کریات سفر	۷	۶	۱۲ مارس ۲۰۰۲
تاریم	۱	۱	۱۲ مارس ۲۰۰۲
بیت المقدس	۵۴	۱۱	۱۰ مارس
نتانیا	۵۰	۲	۹ مارس
آترمونا	۲۳	۵	۷ مارس
تل آویو	۳۵	۳	۵ مارس
بیت المقدس	۵۰	۱۰	۴ مارس
ان اریک	۱	۶	۱۹ فوریه ۲۰۰۲
گوش قطیف	۴	۳	۱۸ فوریه
کارنی شومرون	۲۷	۲	۱۶ فوریه
غزه	۴	۳	۱۴ فوریه
بشرشیوا	۴	۲	۱۰ فوریه
موشارهامرا	۵	۲	۶ فوریه
بیت المقدس	۴۰	۲	۲۲ ژانویه
هاورا	۳۵	۶	۱۷ ژانویه
امانوتل	۳۰	۱۰	۱۲ دسامبر ۲۰۰۱
حيفا	۳۶	۱۵	۲ دسامبر ۲۰۰۱
بیت المقدس	۱۸۸	۱۰	۱ دسامبر
بیت المقدس	۵۰	۲	۴ نوامبر ۲۰۰۱
بیت المقدس	(وزیر جهانگردی رژیم صهیونیستی)	۱	۱۷ اکتبر ۲۰۰۱
بیت المقدس	۱۳۰	۱۵	۱۹ اگوست ۲۰۰۱
تل آویو ^۳	۱۲۰	۲۱	۱ ژوئن ۲۰۰۱

پی نوشت :

مسئولیت حملات رجوع کنید به

WWW. Us -Israel.org (2002.05.01)

۴- السفير - ۲۰۰۲/۴/۱۷

۵- الشرق الاوسط ۲۰۰۲/۵/۶

۶- راديو اسرائيل ۱۳۸۱/۱/۲۵

۷- السفير ۲۰۰۲/۴/۱۷

۸- WWW. Washtimes.com/world/

2002.04.15-7951 1431 htm

۹- الامرام ۲۰۰۲/۴/۱۳

WWW. Abcnews Go

Com/sections/world/Dailynews/suicide 02
416.Html

۲- الشرق الاوسط ۲۰۰۲/۵/۶

۳- برای اطلاعات بیشتر در مورد جزئیات تمامی
عملیاتهای مذکور همراه با تاریخ، مکان، تلفات و

